

МОТИВИ КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ТУРИЗМА

Законопроектът е съобразен с:

- актуалните изисквания на ЕС за намаляване на административната тежест;
- Програмата на правителството за по-добро регулиране 2010-2013 г.;
- Закона за дейностите за предоставяне на услуги (Директива 2006/123/ЕО за услугите на вътрешния пазар);
- Закона за признаване на професионалните квалификации (Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно признаването на професионалните квалификации).

Целите на проекта на Закон за туризма са да:

1. осигури условия за устойчиво развитие на туризма и конкурентоспособен национален туристически продукт;
2. създаде условия за развитие на специализираните видове туризъм - културен, балнео, СПА и уелнес, селски, еко, конгресен, младежки, приключенски, ловен, голф и друг туризъм;
3. въведе единни критерии за извършване на туристически дейности и предоставяне на туристически услуги;
4. осигури защита на потребителите на туристическите услуги.

С проекта на Закон за туризма се цели постигането на следните резултати:

• Подобряване координацията в управлението на туризма на национално ниво чрез разширяване функциите на Националния съвет по туризъм (НСТ)

Проектът на закон разширява кръга на въпросите, които се разглеждат, обсъждат и решават от НСТ, в сравнение с действащите към момента норми, касаещи компетентността и дейността на съвета (**Глава втора "Държавна политика и органи за управление на туризма", чл. 7 и 8**).

Целта е въпроси, които са в компетентност на други министри, но оказват съществено влияние върху туризма и лицата, извършващи туристически дейности и предлагащи туристически услуги, да бъдат обсъждани и анализирани в рамките на НСТ и членовете на съвета да имат възможност да изразят своето становище пред министъра на икономиката, енергетиката и туризма.. По този начин се цели да се подобри координацията и комуникацията както между отделните министерства с функции, които пряко или косвено влияят върху развитието на туризма, така и с по-широк кръг заинтересовани страни - чрез поставянето на тези въпроси за разглеждане пред НСТ ще се предостави възможност на представителите на туристическия бранш да изразят своето мнение и да дадат своите препоръки при вземането на дадено решение.

• Създаване на органи с участието на представители на туристическия бранш

Наред със запазването на определящата роля на държавата във формирането и осъществяването на националната политика за развитие на туризма (ясно и изчерпателно са закрепени функциите и правомощията на ресорния министър, областните управи и общините), се възприема **нов подход на широко участие на заинтересуваните частни субекти** в провеждането на политиката в областта на туризма. Тази концепция се проектира във формиране на различните консултативни

и експертни звена, които трябва да подпомагат определянето и провеждането на националната политика. С включването на представители на туристическия бранш в основните органи и организации на всички нива – Национален съвет по туризъм, Организации за управление на туристическите райони, експертни комисии към централната и местна администрация, консултативни съвети при кметовете на общини, се цели постигане на максимална откритост, публичност и прозрачност на действията по формиране на политики и вземане на решения в областта на туризма. Тази публичност дава възможност на бранша да участват в процеса на вземане на решения и е гаранция за по-голяма законност, ефективност и отговорност на управлението в туризма

Правата, които се предоставят на туристическия бизнес чрез широкото въвличане на неговите сдружения в различни органи и организации на различни нива, изискват наличието на прозрачни критерии, условия и ред, при които тези права се получават и упражняват, осигурени с въвеждането на ясни правила за видовете туристически сдружения, тяхната представителност и вписването им в Националния туристически регистър (НТР).

Действащият Закон за туризма (чл. 14) посочва, че туристическите сдружения се вписват в НТР, без да поставя и проследява периодично спазването на съществени изисквания относно тяхната членска маса, организационен живот и принос към туристическото развитие. Като процедура законът не посочва какви документи следва да представят сдруженията за вписване в регистъра, съответно какъв документ получават за извършеното вписване, кога и при какви условия се заличават от регистъра, каква е тяхната роля за развитието на туризма. Поради тези обстоятелства към момента в НТР на практика са вписани всички сдружения, които са заявили желанието си за това и техният брой е над 140, без извършените вписвания да осигуряват търсените гаранции, че сдруженията осъществяват реално представителство на съответните заинтересовани страни.

Новият законопроект (**Глава четвърта “Туристически сдружения”, чл. 47 и сл.**) значително разширява кръга въпроси, които са свързани с дейността на туристическите сдружения, определя реда и условията, при които те се вписват в НТР, съответно заличават, определя значението им при формирането и провеждането на политиката в туризма, чрез посочване на тяхното участие в редица органи и организации. Прецизират се и се разписват нови легални дефиниции на понятията „местно“, „регионално“, „браншово“, „продуктово“ и „професионално“ туристическо сдружение. С разписването на правилата за туристическите сдружения се запълва съществуващата празнота в действащата нормативна уредба относно туристическите сдружения, които имат своята важна роля в туристическия живот на страната.

Законопроектът регламентира по-прецизно в сравнение с действащия Закон за туризма и участието на представители на туристическия бранш чрез съответните организации, в които те членуват, в Експертните комисии по категоризация на туристически обекти (към министъра на икономиката, енергетиката и туризма и към кметовете на общини), в Експертната комисия за регистрация на туроператори и туристически агенти (към министъра на икономиката, енергетиката и туризма), в консултативните съвети за развитие на туризма към кметове на общини.

• Въвеждане на регионално ниво в структурата за управление на туризма чрез създаване на нормативна основа за туристическо райониране на страната

Следвайки световните тенденции в развитието на туризма, следващите години ни очакват редица предизвикателства и възможности, които налагат да възприемем координиран подход на национално равнище, като същевременно зачитаме особеностите на регионите на страната във всяко отношение. От друга страна България може също да привлече туристи от развиващите се пазари, желаещи да прекарат ваканцията си у нас. Според настоящите демографски

тенденции след няколко години най-вероятно ще се увеличи броят на по-възрастните туристи, което означава, че туристическите ни продукти и инфраструктура трябва да бъдат по-добре пригодени за целта. Необходимо е също да осигурим по-голяма устойчивост на нашите туристически продукти, като така ще реализираме ангажиментите си, свързани с изменението на климата и зависимостта ни от водните и енергийните ресурси, например. Постоянното развитие на информационните и комуникационните технологии също предлага нови възможности, които трябва да бъдат използвани.

Във връзка с горното, за първи път в туристическото законодателство чрез настоящия законопроект (**Глава трета «Туристически райони», чл. 15 и сл.**) се поставя въпроса за туристическото райониране на страната и управлението на туристическите райони с цел формиране на регионални туристически продукти и осъществяване на регионален маркетинг и реклама.

В световен мащаб туристическото райониране е утвърдена практика както като маркетингов инструмент, така и като структура за управление на дестинацията. Принципите на формиране на районите, тяхното управление и функции се определя на национално ниво съобразно административното устройство, степента на туристическо развитие, туристическата политика, целите на районирането и други специфики на съответната държава. Районите обикновено имат общи културни и природни характеристики, често носят името и/или съвпадат териториално с географска област или административна единица (провинция, област) или имат наименования, създадени специално за [туристически](#) цели. Във функционално отношение туристическите райони (съответно организациите, които ги управляват) имат различна роля в туристическия сектор, като най-масово е тяхното приложение в областта на туристическия маркетинг. Законопроектът предвижда, че туристическите райони ще покриват цялата територия на страната и ще бъдат съобразени с общинските административни граници, като територията на една община няма да може да бъде разделяна между два района и няма да може да принадлежи едновременно към два различни туристически района. Районите ще имат наименование, лого и слоган. Туристическите райони ще се обявяват с решение на министъра на икономиката, енергетиката и туризма. Решението ще се базира на разработена и утвърдена от министъра на икономиката, енергетиката и туризма Концепция за туристическо райониране на страната.

Управлението на районите се предоставя на Организации за управление на туристическите райони (ОУТР), които се създават като юридически лица по силата и по реда на Закона за туризма. Съгласно проекта, на територията на един туристически район може да съществува само една ОУТР. Тези организации ще включват задължително в своето наименование „туристически район“, като правото на това наименование ще имат само организациите, които са регистрирани в съответствие със закона. ОУТР ще имат право да извършват стопанска дейност, свързана с основния им предмет на дейност, без да разпределят печалба.

Членството в организациите ще е на доброволен принцип, като с оглед значимата им роля и необходимостта да се провокира публично-частно партньорство в областта на регионалния туристически маркетинг и възможността да бъдат подпомагани от държавата, се поставя минимален праг за броя и типа лица, които могат да учредят организацията.

Държавата ще осъществява надзор над дейността им чрез предвидени правомощия на Министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

Планираните организации за управление на туристическите райони ще позволят представянето на отделните общини да бъде интегрирано в рамките на регионален продукт, което е важна предпоставка за успех на международния пазар и едновременно ще повиши ефективността на вложените в маркетинга и рекламата средства – представянето на една община на международна туристическа борса например ще бъде много по-евтино и би генерирало по-голям интерес, когато е в рамките на туристическия район отколкото самостоятелно. В рамките на българския туристически пазар общините биха могли да се рекламират и самостоятелно, което е

съобразено в законопроекта, тъй като за българския турист не е от такова значение регионалното асоцииране на една дестинация.

Въвеждането на нови структури е подчинено изцяло на стремежа да се подобри конкурентоспособността на българския туризъм. Към настоящия момент България е от малкото държави в Европа, които не използват туристическото райониране като маркетингов инструмент, което е значително изоставане спрямо подчертаната характеристика на туристическото търсене да бъде ориентирано към регионални продукти. От друга страна всяка реализирана нощувка като краен резултат от туристическата дейност, съответно и генерираните приходи, в т.ч. от туристически данък, е плод на съвместните усилия както на частния сектор и на местната администрация, така и на държавата особено по отношение на националния маркетинг и общата инфраструктура. В този смисъл проектозаконът предвижда цялостна схема в областта на туристическия маркетинг включваща национално, регионално и местно ниво, отчитаща приноса на всички лица, ангажирани с формирането на туристическия продукт и съобразена с актуалните тенденции на туристическия пазар, включително и с поведението на конкурентни на България дестинации.

• **Стимулиране участието на местните общности в туристическото развитие чрез разширяване обхвата на общинските програми за развитие на туризма**

Принципът действащ към момента в Закона за туризма и в Закона за местните данъци и такси за разходване на събрания туристически данък само за мероприятия, включени в Програмата за развитие на туризма на територията на дадена община, е възпроизведен и в настоящия законопроект. С цел по-голяма прецизност и съответно улеснен контрол върху разходваните средства от събрания туристически данък на територията на съответната община, законопроектът (**чл. 11, ал. 2**) по-детайлно посочва дейностите и мероприятията, които се включват в програмата, а именно:

1. изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма, която е в компетенциите на общината, включително местните пътища до туристически обекти;
2. изграждане на туристически информационни центрове и организация на информационното обслужване на туристите;
3. изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината;
4. организиране на събития и мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма;
5. провеждане на проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината;
6. реклама на туристическия продукт на общината, включително участие на туристически борси и изложения;
7. взаимодействие и членство на общината в туристически сдружения и в съответната организация за управление на туристическия район;
8. подобряване качеството на услугите, предлагани в общинските туристически обекти.

Много съществена промяна е предвидената в законопроекта възможност кметовете на общини да могат да контролират дали съответния туристически обект е категоризиран или не. Освен това кметовете на общини ще могат да контролират воденето на хотелиерския регистър – за броя на реализираните нощувки в съответния обект, намиращ се на територията на дадената община. Самите кметове са заинтересовани хотелиерите да водят тези регистри, тъй като събирането на туристическия данък е в интерес на самата община, още повече неговото разходване е само за мероприятия, свързани с развитието на туризма на територията на общината.

- **Създаване на нормативна основа за формиране на Национална мрежа на туристическите информационни центрове (ТИЦ)**

Действащият Закон за туризма отделя твърде незначително място и не съдържа правила за работа на ТИЦ. В същото време те играят важна роля в развитието и популяризирането на дадена туристическа дестинация и в прякото обслужване на туристите на място. Една от основните функции на подобни центрове е да предоставят на туристите пълна информация за региона, за природните и културните забележителности, за възможностите за настаняване, за ресторантите, магазините, местните събития и фестивали, туристическите атракции и забавленията, както и за обществения транспорт. Там е мястото, където човек би могъл да си купи туристическа карта, пътеводители, сувенири или пък да получи брошури и други информационни материали. Освен това ТИЦ могат да се превърнат и в чудесно място за изява на местната култура и бит.

Отчитайки ключовото място на ТИЦ за набиране и разпространяване на информация за разнообразни продукти и услуги, подпомагане на национални и местни политики и пълноценно използване на туристическия потенциал на региона, законопроектът въвежда няколко основни момента, свързани с дейността им и бъдещото им включване в единна туристическа система, функционираща въз основа на единни стандарти (**Глава пета „Туристически информационни центрове. Национална мрежа на туристическите информационни центрове“, чл. 57 и 58**).

Предвижда се разработването и приемането на наредба за единните стандарти за работа на ТИЦ, чиято цел е да се посочат основните правила, които следва те да спазват при упражняване на дейността си, като напр.: да използват отличителен знак (лого), като част от външната декорация на помещението; да обозначат ясно часовете на работно време и възможности за получаване на информация във и извън работното време; да разполагат с интерактивно табло, екрани или други средства за предоставяне на информация след работно време; да осигуряват общодостъпна, точна, систематизирана и разбираема информация за предлаганите дейности и допълнителни туристически услуги. В този смисъл наредбата ще посочва изискванията към помещението, към персонала и към вида на предоставяната информация от центровете. Очакваните резултати от разработването и прилагането на наредбата, са ясен, последователен и обоснован подход в политиката за подкрепа на ТИЦ-те, повишена информираност на туристите, нарастване на удовлетвореността от туристическата информация и информационното обслужване, повишено използване на ТИЦ. Проектът предвижда, че информация за ТИЦ ще се публикува в Националния туристически регистър.

Извършено от МИЕТ проучване за ефективността на националния маркетинг посочи, че ТИЦ са четвъртият по значение източник за търсене на туристическа информация, след интернет, държавната администрация и специализираните печатни издания у нас. За 41.5% от посетителите, те са основен канал за запознаване с интересни забележителности и маршрути, места за настаняване, развлечения и почивки на територията на общината.

- **Хармонизиране със законодателството на ЕС на разпоредбите за извършване на туроператорска и туристическа агентска дейност**

Законопроектът дава възможност на лица, регистрирани по съответното законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз или на държава – страна по Споразумението за създаване на Европейското икономическо пространство, да упражняват дейност като туроператор или туристически агент и да извършват хотелиерство, което е в съответствие с разпоредбите на чл. 43 и чл. 49 от Договора за създаване на Европейската общност, които пряко и безусловно постановяват принципа на свободата на установяване и свободното предоставяне на услуги, както и с чл. 16, пар. 2, б. „б“ от Директива 2006/123/ЕО за услугите на

вътрешния пазар, транспонирани в Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

Предложеният законопроект е съобразен с Директива 2006/123/ЕО за услугите на вътрешния пазар (чл. 8, пар. 1), съгласно който „държавите-членки гарантират, че всички процедури и формалности, свързани с достъпа до и упражняването на дейности по предоставянето на услуги, могат да бъдат лесно изпълнени от разстояние и по електронен път, ... със съответните компетентни власти.“.

Законопроектът създава възможност туроператорска и/или туристическа агентска дейност на територията на страната да може да извършва освен от лица, регистрирани по Закона за туризма и от лица, законово установени в друга държава членка с намерение трайно да извършват дейността в Република България или такива, които за първи път ще се установят на територията на РБ за извършване на дейността или такива, които са установени в друга държава членка, но временно ще предоставят услуги на територията на България.

С цел намаляване на административната тежест и задълженията за информиране към бизнеса и неговото улесняване, освен по-опростена процедура при кандидатстване, в сравнение с действащия Закон за туризма, се допуска и подаване на заявленията за регистрация за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност и по електронен път.

Отчитайки навлезлите нови информационни и комуникационни технологии, законопроектът въвежда допустимост на сключването на договор за организирано туристически пътуване с обща цена и по електронен път, както и издаването на електронен туристически ваучер и електронна резервационна бланка.

Законопроектът въвежда и възможността за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност само по електронен път (чрез сайт), като са редуцирани изискванията към съответните лица при кандидатстване, които към момента съществуват в действащия Закон за туризма. Чрез въведените нови правила по безспорен начин се установява, че т. нар. сайтове за групово пазаруване при определени обстоятелства и предлагани услуги са туристически агенти по смисъла на закона и следва да притежават регистрация за извършване на този вид дейност.

Със законопроекта се създава правна възможност за приемане на наредба от Министерския съвет за условията и реда за извършване на детски и ученически отдих и туризъм, организиран от детските градини, училищата и обслужващите звена в системата на народната просвета, която ще следва да се внесе за разглеждане от министъра на икономиката, енергетиката и туризма и министъра на образованието и науката. Приемането на въпросната наредба е изключително важно и има за цел да замени действащата към момента Наредба N 2 от 1997 г. за организиране на детски и ученически отдих и туризъм, издадена от министъра на образованието и науката, тъй като същата е остаряла и в някои от частите си противоречи на действащия Закон за туризма, а би противоречала и на настоящия законопроект.

Законопроектът значително разширява, в сравнение с предвиденото в действащия Закон за туризма, разпоредбите за задължителната застраховка „Отговорност на туроператора“. Ясно и подробно са описани правата и задълженията на туроператори и застрахователи. Разписана е наказателната отговорност за неспазващите изискванията на закона туроператори.

• **Адаптиране на законодателната рамка за решаване на актуалната проблематика на хотелиерския сектор чрез въвеждане на срочна категоризация, децентрализация на дейности в производствата по категоризация, разширяване обхвата на обекти, подлежащи на категоризация, предефиниране на видовете обекти в хотелиерството, въвеждане на уведомителен режим за лицата, предоставящи кетъринг услуги**

В сравнение с действащия към момента Закон за туризма, законопроектът въвежда нови видове туристически обекти, подлежащи на категоризиране, а именно: „апартаментни туристически комплекси“, „хостели“ и „апартаменти за гости“. Предлага се наименованията на съществуващите туристически обекти „туристическо селище“, „самостоятелни стаи“, „къща“ и „балнео хотел“ да се променят съответно на „туристически комплекс“, „стаи за гости“, „къща за гости“ и „медицински СПА хотел“.

Минималните задължителни изисквания спрямо новите и съществуващите обекти за определяне на съответната им категория ще бъдат разработени и разписани в Наредба за категоризиране на местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения, в 6-месечен срок от обнародването на този законопроект в Държавен вестник.

Въвеждането на новите обекти е продиктувано от тяхното реално съществуване на практика, както и с цел „осветяването“ им от сивия сектор.

Проектът създава възможност хотелиерство и ресторантьорство да се извършва освен от търговци по смисъла на Търговския закон или от такива по съответното законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз или на държава – страна по Споразумението за създаване на Европейското икономическо пространство.

Изготвените промени уреждат и възможността „хотелиерство“ в стаи за гости, да може да се извършва и от лице, което не е търговец по смисъла на Търговския закон, когато те са част от обитаваното от него жилище. Въведеното изключение кореспондира с разпоредбата на чл. 2, т. 3 от Търговския закон. Под „обитавано жилище“ ще се разбира жилището, в което лицето, извършващо хотелиерство живее и то е неговия настоящ адрес по адресна регистрация.

Предлага се замяна на безсрочността на удостоверението за категория със срочност – 5 г. за местата за настаняване, заведенията за хранене и развлечения, прилежащи към тях и самостоятелните такива; за туристическите хижи и прилежащите им заведения за хранене. Мотивът в тази посока е повишаване качеството на предлаганите туристически услуги в туристическите обекти. Освен това, като се има предвид, че жизненият цикъл на едно заведение за хранене и развлечения е между 6 и 18 м., а на хотелите между 3 и 4 г., подновяването на категорията след нужната задълбочена проверка на място е логично действие. В подкрепа на това решение е и факта, че поради динамичния характер на туризма като отрасъл, нормативната база търпи непрекъсната промяна и усъвършенстване, като се отчитат и световните тенденции в развитието на този бранш, което на практика означава, че туристическите обекти са покрили различни изисквания (едните значително по-високи и от към изграждане и от към обзавеждане) за една и съща категория, което разбира се рефлектира върху туриста и услугата, която получава. Освен това трябва да се има предвид, че след проверката на място за определяне на категория на обекта, ситуацията в него се променя. На много от общите за ползване помещения се сменя предназначението им и реално тези обекти престават да покриват всички изисквания за съответната категория. И не на последно място – материалната база остарява морално и този период на овехтяване, амортизация и пр. е в рамките на 5 години.

Разписва се процедурата относно понижаването категорията на туристически обект, тъй като тази възможност към момента е разписана само в Наредбата за категоризиране на средствата за подслон, местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения, а при регистрационен режим какъвто е категоризирането на туристическите обекти, цялата административна процедура следва да бъде разписана в закона, съгласно изискванията на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

Въвежда се уведомителен режим за лицата, предоставящи кетъринг услуги, с цел извършване на контрол върху стопанската дейност, като същевременно не се поставят строги административни бариери за стартиране и упражняване на този вид дейност.

Важен нов момент е отпадането на категоризацията за плажовете, която в значителна степен дублира съответните концесионни договори и е нецелесъобразен регулаторен режим.

• Подобряване на качеството на услугите и защитата на потребителите чрез въвеждане регламенти за предоставяне на допълнителни туристически услуги – услуги в медицински спа, спа, уелнес и таласотерапевтични центрове; от екскурзоводи, ски-инструктори, планински водачи; на плажове и повишаване сигурността и безопасното им ползване

Законопроектът предвижда, че прилежащите центрове към места за настаняване и самостоятелните центрове, изградени, оборудвани и обзаведени за предоставяне на медицински СПА, уелнес СПА, уелнес и таласотерапевтични услуги ще подлежат на сертифициране по реда на закона. Право да използват в наименованието си абривиатурата "СПА", съответно обозначенията "Медицински СПА", «СПА» и "Уелнес" или да предоставят услуги, обединени под наименованията "Медицински СПА" или "СПА/Уелнес услуги", посочени в рекламни брошури, листовки или на интернет страници, ще имат само лицата, извършващи дейност в сградите или помещенията, получили сертификат за "Медицински СПА център", "СПА център" или "уелнес център".

Целта на въвежданото сертифициране, което ще се извършва от министъра на икономиката, енергетиката и туризма е да се въведе ред за предоставяне на тези изключително важни за туризма и същевременно добили широка популярност услуги, от които в голяма степен зависи и здравето на потребителите им. Покриването на изискванията, които ще бъдат разписани в наредба, ще гарантира качествена и безопасна услуга. Недвусмислено и без „заблуждаваща реклама“ ще се посочва вида на центъра и предоставяните в него услуги. Така ще се избегне възможността хотел, в който има изградено едно джакузи, с една сауна да се определя за „спа“, поставяйки абривиатурата в наименованието си (нещо, което за съжаление се среща твърде често на практика).

Законопроектът въвежда основните правила за упражняване на професиите "Екскурзовод", "Планински водач" и "Ски инструктор", като за всяка професия ще бъде приета отделна наредба, която ще посочва изискванията, условията и реда за придобиване на правоспособност за упражняване на професиите, за признаване на такава правоспособност, придобита в държава - членка на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство, в Швейцария и в трети държави. Наредбите ще се посочват още изискванията за обхвата и обема на изучавания материал при обучение за придобиване на правоспособност, както и продължителността на практическото обучение. Обучаващите организации ще трябва да съобразяват програмите за обучение за придобиване на правоспособност с изискванията, определени в съответните наредби.

Необходимостта от въвеждането на правоспособност за упражняване на професиите се базира на обществената им значимост за предлагане на висококачествена туристическа услуга. При наличието на свободен пазар, чужди граждани, ако отговарят на изискванията и спазвайки определените правила ще могат да упражняват професията си в България, но същевременно и нашите екскурзоводи, планински водачи и ски инструктори ще имат правото при аналогични условия да упражняват професията си зад граница. По този начин, упражняването на тези професии ще бъде съобразено със Закона за признаване на професионалните квалификации (Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно признаването на професионалните квалификации).

Действащият Закон за туризма не урежда дейността на екскурзоводите, планинските водачи и ски инструкторите. Същевременно от качеството на техния труд до голяма степен зависи удовлетвореността на туристите и тяхната безопасност по време на престоя им в България. Лицата, упражняващи тези професии следва да притежават определени професионални и лични качества,

знания и умения, които да им позволяват да предоставят услугите на необходимото ниво, така че да задоволят по най-добрия начин съответните потребности на туристите и да допринасят за повишаване качеството на туристическия продукт като цяло.

С цел да се предотвратят тежки и трагични инциденти, какъвто бе случаят с удавеното германско момиченце в басейн на хотел в Златни пясъци през този летен туристически сезон, се създава предпоставка за приемането на две наредби – за водноспасителната дейност на плажовете (морски, езерни, речни, язовирни и към плувни басейни) и за техническата експлоатация на плувните басейни. Създават се контролни органи и се предвиждат санкции за лицата - нарушители.

• **Подобряване на действащи норми, актуализиране и прецезиране, въвеждане на нови понятия и правила**

Новият Закон за туризма въвежда допълнителни дефиниции и разграничения по отношение на доставчиците на туристически услуги. От една страна, това ще спомогне за въвеждането и дефинирането на нови туристически продукти на пазара; от друга – ще въведе по-адекватна регулация и разпределение на отговорностите между доставчиците.

Новият закон работи по отношение на диференциране на доставчиците в две основни насоки: подробно дефиниране на туристическите дейности и на туристическите обекти.

Детайлното описание на дейностите в новия Закон за туризма (чл. 3, ал. 1) постига ефекта на по-добро приложение на регулациите. По този начин се избягват спорове, дали една дейност е туристическа или не. Това има пряк ефект към задълженията на сектора за спазване разпоредбите на закона и понасяне на отговорността от евентуалното им нарушение, както и точното разпределение на тази отговорност. Освен това, финансовите задължения, задълженията по разкриване и оповестяване на определени факти от работата на т.н. доставчици на туристически услуги и добросъвестно сътрудничество с местната и централна администрация ще се повлияят позитивно, тъй като с този закон се въвежда и единна система за туристическа информация. Логичният ефект от допълнителното косвено разграничение на доставчиците на туристически услуги чрез детайлизиране на дейностите по доставка на туристически услуги ще доведе до повишение на постъпленията от такси, категории и др. Това ще бъде предпоставка за създаването на по-широка и достоверна база от данни за процесите, тенденциите и динамиката на туристическата дейност и по-добро управление на политиките и програмите в туризма от МИЕТ.

Друг важен аспект и аргумент за детайлизирана класификация на туристическите дейности, както и видовете туристически обекти (чл. 3, ал. 2) е възприемането и разпознаването от закона на вече съществуващи дейности като такива. С това ще се избегне приблизителното и неточно класифициране, а и категоризиране и сертифициране на туристически обекти. Дефакто новите класификации в закона както за туристическите дейности така и за туристическите обекти дефинират вече реалносъществуващи обществени отношения, които не са оформени и обхванати от сега действащия Закон за туризма.

Законопроектът значително завишава размера на глобите и имуществените санкции, в сравнение с действащия Закон за туризма. Целта е засилване на превантивния ефект и ограничаване на възможността от нарушаване на законовите норми, тяхното заобикаляне, както и появата на рецидиви. Съществен аргумент за повишения размер е силния социален ефект и широкия обществен отзвук при извършване на нарушения по закона, както и силно мултиплициращите се негативни ефекти върху туристическата индустрия.

Със законопроекта се въвеждат изцяло нови понятия, чийто легални дефиниции са разписани в Допълнителната разпоредба към закона, а именно:

“Екскурзиант”, “Вътрешен туризъм”, “Входящ туризъм”, “Изходящ туризъм”, “Екскурзия”, “Туристическа дестинация”, “Туристически район”, “Туристическа атракция”, “Бранд”, “Екскурзовод”, “Планински водач”, “Ски учител”, “Апартаментен туристически комплекс”, “Хостел”, “Апартаменти за гости”, “Медикал СПА услуги”, «СПА услуги», «уелнес услуги», «Таласотерапевтични услуги», “Медикал СПА център”, “СПА център”, “Уелнес център”, „Таласотерапевтичен център”, “Ротел”, “Ботел”, “Флотел”, “Трайно установяване на територията на страната от туроператор и/или туристически агент”, “Временно предоставяне на услуги от туроператор и/или туристически агент”, “Спортен аниматор”, “Спортна анимация”, „Професионално туристическо сдружение”, “Повторно нарушение”, “Системно нарушение”, “Обитавано жилище”.

Някои от съществуващите легални дефиниции на понятия в действащия Закон за туризма са прецизирани в проекта, като: “турист” и “допълнителни туристически услуги”. В законопроекта са разписани и дефинициите на видовете места за настаняване, заведения за хранене и развлечения и туристически хижи и прилежащите към тях заведения за хранене, които към момента бяха разписани не в закона, а в съответните наредби за категоризиране.

В заключение може да се каже, че новият Закон за туризма ще упражни значително въздействие върху групата на доставчиците поради:

- По-изчерпателното дефиниране на туристическите дейности;
- По-изчерпателното дефиниране на туристическите обекти;
- Новите туристически дейности и нови обекти дават възможност да се регламентират съществуващи обществени отношения в туристическия сектор, което ще се отрази върху доставчиците чрез непрекъснат натиск за по-качествена и конкурентоспособна дейност;
- Новите дефиниции на практика водят към диференцирането и създаването на нови туристически продукти и тяхното по-точно сегментиране и насочване към определени потребителски групи;
- Индиректно, новият Закон за туризма спомага за обособяването на нови групи доставчици на туристически услуги на пазара, опериращи в нови пазарни ниши, което благоприятно ще влияе в дългосрочен аспект на развитието на туристическата индустрия у нас.